

21. การปลูกและดูแลรักษาอ้อยที่เหมาะสมในเขตอาศัยน้ำฝนภาคตะวันตก Good Agricultural Practice for Sugarcane Production under Rainfed Condition in Western Region

วัฒนศักดิ์ ชมภูนิช วัลลิภา สุชาโต
พูนศักดิ์ ดิษฐจักระจัน นริศร ขจรผล

บทคัดย่อ

การศึกษาการปลูกและดูแลรักษาอ้อยที่เหมาะสมในเขตอาศัยน้ำฝนภาคตะวันตกในไร่เกษตรกร ต.แก้มอัน อ.จอมบึง จ.ราชบุรี ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ 2550 ถึงมกราคม 2551 เป็นเวลา 1 ฤดูปลูก วางแผนการทดลองแบบ Split Plot Design มี 4 ซ้ำ ซึ่งมี Main plot คือ อ้อย 2 พันธุ์ สุพรรณบุรี 80 และอู่ทอง 6 และมี Sub plot คือ วิธีการปลูกและดูแลรักษาอ้อยมี 4 วิธีการ ประกอบด้วย 1) น้ำร้อน+Ripper+จอบหมุน 2) Ripper+จอบหมุน 3) จอบหมุน 4) ไม่มีการใช้เครื่องมือ 5) วิธีเกษตรกร

เปอร์เซ็นต์หลุมงอกเมื่ออายุ 3 เดือนหลังเก็บเกี่ยว พบว่า อ้อยทั้ง 2 พันธุ์มีเปอร์เซ็นต์หลุมงอกไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยพันธุ์สุพรรณบุรี 80 มีหลุมงอก 96.56 % และพันธุ์อู่ทอง 6 มีหลุมงอก 95.78 % และด้านวิธีการมีเปอร์เซ็นต์หลุมงอกไม่แตกต่างกันทางสถิติ โดยมีหลุมงอกจากวิธีการที่ 1-5 เฉลี่ย 93.36, 96.10, 98.05, 98.44 และ 94.92 % ตามลำดับ ความสูงเมื่ออายุเก็บเกี่ยว 12 เดือน พบว่า อ้อยทั้ง 2 พันธุ์มีความสูงแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งมีพันธุ์อู่ทอง 6 มีความสูง สูงกว่าพันธุ์สุพรรณบุรี 80 โดยมีความสูงเฉลี่ย 346.16 และ 312.80 เซนติเมตร ตามลำดับ จำนวนลำต่อไร่ พบว่า อ้อยทั้ง 2 พันธุ์มีจำนวนลำต่อไร่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่มีแนวโน้มว่า อ้อยพันธุ์สุพรรณบุรี 80 จะมีจำนวนลำต่อไร่มากกว่าพันธุ์อู่ทอง 6 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 9.606 และ 8.527 ลำ/ไร่ ตามลำดับ และด้านวิธีการ พบว่า อ้อยมีจำนวนลำต่อไร่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ แต่มีแนวโน้มว่าวิธีการของเกษตรกรโดยใช้พันธุ์จากไร่เกษตรกรเอง จะให้ผลผลิตจำนวนลำน้อยที่สุดเฉลี่ย 8.373 ลำ/ไร่ ในขณะที่วิธีการอื่นๆ ใช้พันธุ์จากแปลงขยายพันธุ์อ้อยพันธุ์ดีจะให้ผลผลิตสูงกว่า ซึ่งมีผลผลิตจำนวนลำต่อไร่จากวิธีการ 1-4 เฉลี่ย 8.657, 9.333, 9.551 และ 9.421 ลำ/ไร่ ตามลำดับ ผลผลิตน้ำหนักต่อไร่ พบว่า อ้อยทั้ง 2 พันธุ์ ให้ผลผลิตน้ำหนักต่อไร่แตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยมีพันธุ์สุพรรณบุรี 80 ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์อู่ทอง 6 ซึ่งมีผลผลิตเฉลี่ย 17.90 และ 12.64 ตัน/ไร่ และด้านวิธีการ พบว่า อ้อยให้ผลผลิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยวิธีการ 1-3 จะให้ผลผลิตดีที่สุดเฉลี่ย 16.94, 15.30 และ 16.10 ตัน/ไร่ ตามลำดับ รองลงมาคือ วิธีการที่ 4 ซึ่งใช้พันธุ์อ้อยจากแปลงขยายพันธุ์ดีแต่ไม่ใช้เครื่องมือมีผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 14.96 ตัน/ไร่ และวิธีการเกษตรกรให้ผลผลิตน้ำหนักต่อไร่ต่ำสุดเฉลี่ย 13.04 ตัน/ไร่

การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ในเขตปลูกอ้อยที่มีโรคอ้อยร้ายแรงระบาด เช่น ใบขาว แล้ดำและกอตะไคร้ระบาดได้แนะนำให้มีการแช่ท่อนพันธุ์ในน้ำร้อน อุณหภูมิ 50°C นาน 2 ชั่วโมง
2. ให้ปลูกอ้อยปลอดโรคโดยการทำแปลงพันธุ์และถ้าหาพันธุ์อ้อยตระกูลอู่ทองไม่ได้ ก็ให้ติดต่อกับศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี
3. แนะนำให้มีการระเบิดดินดานและการพรวนดินระหว่างแถวอ้อยหลังฝนตก 1-2 วัน หรือเมื่อดินหมาดๆ ซึ่งมีเกษตรกรนำไปใช้กันอย่างกว้างขวาง

